

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

Planinski

V E

10
2015

PLANINSKA
ZVEŽA
SLOVENIJE

3,90
EUR

TEMA MESECA

Gorniška pot Planica–Pokljuka

INTERVJU

Marjan Kregar

Z NAMI NA POT

Ziljske Alpe

120
let
Planinskega
vestnika

AKCIJA

Komplet treh planinskih zemljevidov in flomaster piši-briši po ceni 13,90 €

Komplet treh planinskih zemljevidov, plastificiranih *Triglavskega narodnega parka* in osrednjega dela *Karavank* ter papirnatega *Storžiča - Košute*, je v Planinski trgovini PZS skupaj s *flomastrom piši-briši* od 8. septembra 2015 na voljo po akcijski ceni 13,90 €. Redna cena zemljevidov je 27,80 €.

Planinske poti na zemljevidih so prikazane na osnovi zadnjega stanja iz katastra planinskih poti PZS. Plastificirana zemljevida sta laminirana. Zaradi tega se pri uporabi ne trgata, zelo enostavno se zgibata, nista občutljiva na vlago ali sonce, po njima lahko pišemo in napisano tudi izbrišemo (piši-briši). Torej sta idealna izbira tudi ob slabih vremenskih pogojih.

Zemljevidi so formata 1005 x 480 mm in zloženi na format 110 x 240 mm.

AKCIJA 50-odstotni popust

Vodnik po Karnijskih feratah, Bine in Nada Mlač

Karnijske Alpe, italijansko Alpi Carniche (tudi Carnice), nemško Karnische Alpen, so veriga skalnih vršacev med Avstrijo in Italijo. Vrstijo se v smeri vzhod-zahod, na jugu jih omejuje reka Bela (Fella), na severu Zilja, v pokrajini Veneto, torej na zahodu, reka Piava in na vzhodu Ziljica. Njihova celotna dolžina znaša nekaj več kot 100 km, umeščene pa so med kraje San Candido (Innichen), Cadore in Trbiž ter vključujejo vse najvišje vrhove.

Format: 130 x 210 mm; 288 strani, šivano, broširano

CENA: V času od 15. 10. 2015 do 15. 11. 2015 lahko vodnik kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 19,95 €* (redna cena: 39,90 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštne plača naročnik.

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, po pošti: p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po telefonu: 01 43 45 684 v času uradnih ur, po faksu: 01 43 45 691, brezplačna telefonska številka: 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), e-naročila: narocilo@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>. Uradne ure v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

Slovenski planinski muzej

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, telefon: 08 380 67 30, faks: 04 589 10 35, e-naročila: info@planinskimuzej.si.

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
115. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:
Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl,
Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate,
Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

LEKTORIRANJE:
Marta Krejan Čokl, Katarina Marin Hribar,
Mira Hladnik, Mojca Volkar Trobevssek, Vera Lašič

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:
Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 4700 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslani prispevki ne
vracamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva
in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez
privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:
Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana.
Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna
številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25%
popusta na letno naročnino Planinskega vestnika.
Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu
številke. Ob spremembi naslova navedite tudi
stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do
1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:
Rjavina in Luknja peč za Požgano Mlinarico: gore,
prek katerih poteka goriška pot Planica–Pokljuka
Foto: Oton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih
opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na
nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal
pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se
objektivne težave na terenu lahko spreminjajo
iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo
revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta
prevzeti nobene odgovornosti za morebitne
poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel
kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po
navodilih iz te revije.

"Nikomur ne bi bilo bolj hudo kot meni ..."

Nedolgo nazaj se je na enem izmed naših forumov razvnela žolčna razprava o poseganju v naše gorske poti. Razlog za to je bilo izsekavanje ruševja na gorniški poti Planica–Pokljuka ali na kratko PP. Poseg ni bil prvi izmed podobnih, to se je dogajalo že prej na tistih etapah, ki so slovele, zdaj pa nekoliko manj, po pravih bojih z ruševjem. Neznanci (ali pa tudi ne, na forumu so očitno vedeli, za koga gre) so "očistili" celoten del tako temeljito, da od "zelenega pekla" ni ostalo kaj dosti več kot spomini na nekoč peklensko prebijanje skozi nepregledno zelenilo, ki je skozi spuščalo samo najvztrajnejše. In ponekod zakrivalo tako in tolikokrat opevane prehode, ki so sploh največja draž te posebnice med gorskimi potmi (če ji tako sploh lahko rečemo), ki je tudi osrednja tema te številke *Planinskega vestnika*.

Dušan Vodeb in Uroš Župančič sta prvotno želela pot PP izročiti v širšo uporabo gorniški javnosti ob jubileju prvega vzpona na Triglav in 80. obletnici Planinske zveze Slovenije (PZS) in seveda tudi v čast jubileju Dušana Vodeba, ki je takrat praznoval 50. rojstni dan. Po zapletih z imenovanjem in odločitvijo takratnega vodstva PZS, da je treba tovrstne poti nadelati in zavarovati, sta sklenila, da jo označita zgolj z rdečimi črkami PP in piko iste barve ter s skromnim opisom, ki naj bi predvsem motiviral prave ljubitelje gora k samostojnemu iskanju prehodov in spoznavanju neokrnjenega gorskega sveta. Tako je pot vse do danes ostala prepuščena raziskovalcem najskrivnostnejših delov naših gora in kljubovala nekaterim poskusom "poe-nostavljanja", kakršen je bil tudi slednji. A kako dolgo še?

Dr. Peter Mikša je vzpon prvopristopnikov na Triglav označil za podvig, primerljiv z današnjim vzponom na Mount Everest. Danes se na našega očaka vijejo cele procesije "pravih Slovencev" in nekoč mogočna gora je zdaj v gorniškem smislu relativno lahko dostopen cilj. Enako velja za Everest. Tam so nepalske oblasti nekaj časa želele celo postaviti statično lestev na tako imenovani Hillaryjevi stopnji – po besedah Reinholda Messnerja zadnji točki selekcije, ki še odloča o tem, kdo bo stal na strehi sveta in kdo ne. Podobne ideje so pred nekaj leti burile duhove tudi pri nas; veliko se je govorilo celo o ferati – se opravičujem – zavarovani plezalni poti čez slovenskim alpinistom sveto Sfingo v Triglavski severni steni. K sreči se ne ena ne druga ideja nista uresničili in tako so vsaj nekatere gore ohranile svojo prvobitno podobo. Ali vsaj približek takšne, saj pri nas razen zares redkih izjem ni gora, na katere ne bi vodila označena in zavarovana pot.

Ob tem se vprašanje, ključno za ta uvodnik, zastavlja kar samo od sebe. Zakaj pa bi morali na vsako goro speljati zavarovano in označeno pot? Kje piše, da morajo biti vse gore dostopne vsem? Prosim, ne opletajte s pravicami do dostopnosti do *česarkoliže*, ker naj bi vam to omogočala ustava ali kak drug zakon. Seveda vam nihče ne more preprečiti, če želite postati voznik formule 1. Pa postanejo vozniki formule 1 vsi in se razume, da mora ta dejavnost biti dostopna vsem? Ne. Lahko pa osebni avtomobil vozi skoraj kdorkoli.

Enako bi moralo veljati tudi za tiste redke gore in poti, ki so ostale take, kakršne so bile. Kdor ne zmore, naj si izbere lažjo pot. Teh je v izobilju. Z markacijami, zgledno očiščenih in s celo kopico varoval, ki poskrbijo za varnost številnih obiskovalcev naših gora, ki jih brez njih ne bi videli nikoli. Tiste maloštevilne bisere, ki imajo svojo vrednost ravno zaradi prvinskosti in resnega pristopa, ki ga zahtevajo, pa pustimo zanamcem takšne, kakršne smo dobili. To je njihov čar in smisel. To sta leta 1978, ko sta objavila vodnik, želela tudi avtorja goriške poti Planica–Pokljuka. Zato sta jo *trasirala* samo z rdečimi pikami in skromnimi napotki. S tem sta dala gornikom darilo, ki presega vsak napor, ure iskanja prehodov in napornega plezanja skozi ruševje. Podarila sta jo tistim, ki jo zmorejo in predvsem razumejo njen čar. In taki je ne obiskujejo z žagami in sekirami.

"Nikomur ne bi bilo bolj hudo kot meni, če bi kdaj po 'PP' hodili planinski kričači in vriskači, plašilci divjadi in vandalski uničevalci cvetane, s cigareto v ustih in s tranzistorjem v roki." Dušan Vodeb v *Vodniku po planinski poti Planica–Pokljuka*, 1978

Jure K. Čokl

Kako se je rodila edinstvena gorniška pot

Jure K. Čokl

20 Intervju

Pogovor z Marjanom Kregarjem

Vladimir Habjan

24 Spomini

Naša prva odprava v nepalsko Himalajo

Tone Škarja

UVODNIK

"Nikomur ne bi bilo bolj hudo kot meni ..."

Jure K. Čokl

GORNIŠKA POT PLANICA–POKLJUKA

Kako se je rodila edinstvena gorniška pot

Jure K. Čokl

GORNIŠKA POT PLANICA–POKLJUKA

Gamsove riže, druga etapa gorniške poti PP

Juž Avguštin

GORNIŠKA POT PLANICA–POKLJUKA

Matevž Pečovnik, vnuk Dušana Vodeba

Pogovarjal se je Juž Avguštin

GORNIŠKA POT PLANICA–POKLJUKA

PP skozi čas

Boris Kumer

Moja pot PP

Domen Zupan

NAD JEZERI

Bukovnik, pozabljena gora

Janez Turk

INTERVJU

Pogovor z Marjanom Kregarjem

Vladimir Habjan

Vsebine vseh Planinskih vestnikov od leta 1895 dalje na www.pvkazalo.si

SPOMINI

Naša prva odprava v nepalsko Himalajo

Tone Škarja

KOLUMNA

Ego

Tone Škarja

Z NAMI NA POT

Ziljske Alpe

Janja Lipužič

ZGODBA O TRMI

Iskanje kamnite gobe v razdejanem gozdu

Franci Horvat

30 Z nami na pot

Ziljske Alpe

Opisi tur

Latschur
 Golz
 Jaukenstöckl in Jaukenhöhe
 Hochstadel

Janja Lipužič

42

Gospodarska komisija PZS je na pravi poti

Tina Leskošek

48 Test opreme

Lahke vetrovke

Aljaž Anderle

DEJAVNOST KOMISIJ PZS

Predstavitev Gospodarske komisije Planinske zveze Slovenije

42

Pogovarjala se je Tina Leskošek

PORTRET

Silvester Blaško

45

Mateja Pate

TEST OPREME

Lahke vetrovke

48

Aljaž Anderle

FOTO NASVET

Panorama 360 stopinj

54

Oton Naglost

GEO ZANIMIVOST

Desettisočletno zavetišče pod Olševo

56

Matija Križnar

LJUDSKA DEDIŠČINA

Kako je nastal Špik in druge zgodbe o skali

57

Zbrala Dušica Kunaver

BRANJE V GORAH

Knjižnica na 1796 metrih

58

Zdenka Mihelič

VARSTVO NARAVE

Kaj pa ti počneš?

59

Dušan Klenovšek

VREMENSKE STOPINJE IN OPRIMKI

Višinsko pribežališče pred nižinsko vročino

60

Miha Pavšek

RAZMIŠLJANJE

O planinski poštenosti

62

Andreja Erdlen

NOVICE IZ VERTIKALE

64

ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE

65

PLANINSKA ORGANIZACIJA

66

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

70

TNP

70

KRATKE NOVICE

71

V SPOMIN

72